ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 22.10.2026
COM(2026) 564 final

# ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

## Αξιολόγηση της εφαρμογής της απόφασης αριθ. 573/2014/ΕΕ σχετικά με την ενισχυμένη συνεργασία των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης

{SWD(2026) 318 final}

# 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

## 1.1. Το δίκτυο των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης κατά τη διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης

Οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης (στο εξής: ΔΥΑ) είναι οι κύριες αρχές που υλοποιούν τις πολιτικές απασχόλησης για τη διευκόλυνση της ένταξης των ατόμων που αναζητούν εργασία στην αγορά εργασίας, συμβάλλοντας στην αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης στην αγορά εργασίας. Η ποιότητα των υπηρεσιών τους επηρεάζει άμεσα τον αντίκτυπο των επιτόπιων πολιτικών απασχόλησης και την απασχολησιμότητα των ατόμων που ζητούν ή χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες τους. Οι ΔΥΑ διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διασφάλιση της επιτυχούς εφαρμογής των σχετικών πρωτοβουλιών πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της απασχόλησης και, κατά συνέπεια, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ.

Με την απόφαση αριθ. 573/2014/ΕΕ[1] σχετικά με την ενισχυμένη συνεργασία των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης (ΔΥΑ) (στο εξής: απόφαση για τις ΔΥΑ) θεσπίστηκε επισήμως το ευρωπαϊκό δίκτυο δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης (στο εξής: δίκτυο ΔΥΑ). Το δίκτυο ΔΥΑ έχει ως στόχο να καλλιεργήσει την αποτελεσματική και αποδοτική συνεργασία μεταξύ των ΔΥΑ και να παράσχει μια πλατφόρμα για τη σύγκριση των επιδόσεών τους σε επίπεδο ΕΕ, τον εντοπισμό ορθών πρακτικών και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης καινοτόμων, τεκμηριωμένων πολιτικών απασχόλησης σύμφωνα με τις προτεραιότητες σε επίπεδο ΕΕ.

Το 2020 η απόφαση για τις ΔΥΑ τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2020/1782, με την οποία ανανεώθηκε η εντολή του δικτύου ΔΥΑ έως το τέλος του 2027 και καθορίστηκαν οι ακόλουθοι βασικοί στόχοι: αυξημένη εστίαση στην ένταξη και τη στήριξη των ευάλωτων ομάδων· προώθηση της βιώσιμης και συμπεριληπτικής ανάπτυξης· και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του δικτύου ΔΥΑ και της ευρύτερης κοινότητας των συμφεροντούχων της αγοράς εργασίας. Σύμφωνα με την τροποποιημένη απόφαση αριθ. 573/2014/ΕΕ, έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2026 η Επιτροπή απαιτείται να υποβάλει έκθεση αξιολόγησης σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της απόφασης. Το 2023 το δίκτυο μετατράπηκε σε πολυετές πρόγραμμα εργασίας (το οποίο επικαιροποιείται ετησίως) για τον εκσυγχρονισμό των δραστηριοτήτων και τον εξορθολογισμό του σχεδιασμού, συμβάλλοντας έτσι στην απλούστευση. Στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων προσπαθειών για την απλούστευση και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών συλλογής δεδομένων, το δίκτυο έχει επίσης ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ της συλλογής δεδομένων για σκοπούς συγκριτικής αξιολόγησης των ΔΥΑ και της βάσης δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις πολιτικές που αφορούν την αγορά εργασίας.

Στο δίκτυο συμμετέχουν οι ΔΥΑ όλων των κρατών μελών της ΕΕ, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν και της Νορβηγίας, καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι δομές των ΔΥΑ ποικίλλουν από χώρα σε χώρα, παρουσιάζοντας διαφορές όσον αφορά το νομικό καθεστώς, την οργανωτική δομή, τον βαθμό ανεξαρτησίας από την κυβέρνηση και την κατανομή των καθηκόντων μεταξύ των διοικητικών επιπέδων.

[1] EUR-Lex - 02014D0573-20210101 - EL - EUR-Lex.

Η Επιτροπή Απασχόλησης (στο εξής: EMCO) έχει ρόλο παρατηρητή στο δίκτυο ΔΥΑ. Οι δραστηριότητες του δικτύου χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του σκέλους του προγράμματος της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+)· η γραμματεία του εδράζεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Παρότι μεταξύ του 2021 και του 2025 οι βασικές αρμοδιότητες μεταβλήθηκαν ελάχιστα[2], οι ΔΥΑ προσάρμοσαν τις υπηρεσίες τους ανταποκρινόμενες σε μια αγορά εργασίας που χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη στενότητα. Μεταξύ άλλων, οι ΔΥΑ επικεντρώνονται όλο και περισσότερο σε μακροπρόθεσμες προκλήσεις και διαρθρωτικές ανισότητες, με υπηρεσίες που απευθύνονται σε ευάλωτες ομάδες (π.χ. μακροχρόνια ανέργους, άτομα με αναπηρία, νέους, εργαζομένους άνω των 55 ετών, εκτοπισθέντες από την Ουκρανία και μετανάστες) ή καλύπτουν τις εν λόγω ομάδες στο πλαίσιο ειδικών στόχων[3]. Επιπλέον, παρότι τα εγγεγραμμένα άτομα που αναζητούν εργασία παραμένουν οι βασικές ομάδες-στόχοι τους, οι ΔΥΑ ενέτειναν τις προσπάθειές τους για την παροχή υπηρεσιών σε μισθωτούς που κινδυνεύουν να χάσουν την εργασία τους[4] και για τη στήριξη ατόμων εκτός του εργατικού δυναμικού, μεταξύ άλλων μέσω δραστηριοτήτων προβολής[5].

[2] Έκθεση του 2021 σχετικά με τις ικανότητες των ΔΥΑ, σ. 13 και έκθεση του 2025 σχετικά με τις ικανότητες των ΔΥΑ (συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματος 10).

[3] Trends in PES — Assessment report on PES Capacity — 2025 (Τάσεις όσον αφορά τις ΔΥΑ — Έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την ικανότητες των ΔΥΑ — 2025).

[4] Early intervention and job-to-job transitions - The evolving role of PES. (Έγκαιρη παρέμβαση και μετάβαση από τη μια θέση εργασίας στην άλλη — Ο εξελισσόμενος ρόλος των ΔΥΑ).

[5] Hidden potential — Publications Office of the EU, Trends in PES — Assessment report on PES Capacity — 2025 (Λανθάνον δυναμικό — Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ), (Τάσεις όσον αφορά τις ΔΥΑ — Έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την ικανότητες των ΔΥΑ — 2025).

### 1.2. Επισκόπηση της μεθοδολογίας αξιολόγησης

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης εξετάστηκε η εφαρμογή της απόφασης για τις ΔΥΑ κατά την περίοδο 2021-2025 στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ (ΕΕ των 27) και στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία.

Η εξέταση αυτή περιλάμβανε την εκτέλεση διαφόρων ερευνητικών εργασιών για τη συλλογή αξιόπιστων στοιχείων, μεταξύ των οποίων ήταν:

- έρευνα τεκμηρίωσης (η οποία περιλαμβάνει περισσότερα από 650 έγγραφα σε επίπεδο ΕΕ)·
- συνεντεύξεις σε επίπεδο ΕΕ με 38 συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών εταίρων, ΜΚΟ, σχετικών δικτύων και διεθνών οργανισμών, οργανισμών της ΕΕ και εκπροσώπων της Επιτροπής·
- δύο έρευνες που απευθύνονταν σε συμβούλους για θέματα των ευρωπαϊκών ΔΥΑ (AFEPA) (31 απαντήσεις), σε εκπροσώπους της EMCO και των εθνικών υπουργείων απασχόλησης (22 απαντήσεις)·
- δύο εργαστήρια και έξι περιπτωσιολογικές μελέτες χωρών (BG, DE, ES, FI, LT, SI)[6].

Η πρόσκληση υποβολής στοιχείων που προκηρύχθηκε τον Νοέμβριο του 2025 διήρκεσε έως το τέλος Δεκεμβρίου του 2025.

## 2. ΚΥΡΙΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μεταξύ του 2021 και του 2025 το δίκτυο ΔΥΑ πραγματοποίησε μεγάλο εύρος δραστηριοτήτων και παρήγαγε ευρύ φάσμα αποτελεσμάτων για την υποστήριξη των ΔΥΑ σε μια μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας.

Στις εν λόγω δραστηριότητες και τα αποτελέσματα περιλαμβάνονταν τα εξής: i) δραστηριότητες διακυβέρνησης (με την ενεργό συμμετοχή των ανώτερων διοικητικών στελεχών των ΔΥΑ και την υποστήριξη των συμβούλων για θέματα των ευρωπαϊκών ΔΥΑ)· ii) παροχή αμοιβαίας μάθησης (εκδηλώσεις, δραστηριότητες ανάλυσης και επικοινωνίας)· iii) παροχή «συγκριτικής μάθησης», διαδικασία που έχει ως στόχο να βοηθήσει τις ΔΥΑ σε ολόκληρη την Ευρώπη να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους, με σύγκριση των ιδίων προς ομότιμες ΔΥΑ μέσω ποιοτικών και ποσοτικών αξιολογήσεων· iv) και συμβολή σε βασικές πολιτικές της ΕΕ.

Στην παρούσα ενότητα συνοψίζονται τα πορίσματα και τα συμπεράσματα της αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης για τις ΔΥΑ σύμφωνα με τα πέντε κριτήρια που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας: αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνοχή, ενωσιακή προστιθέμενη αξία και συνάφεια.

### 2.1. Αποτελεσματικότητα

[6] Η μεθοδολογία παρουσιάζεται με περισσότερες λεπτομέρειες στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής — Αξιολόγηση που συνοδεύει την πρόταση αναθεώρησης της απόφασης σχετικά με το δίκτυο ΔΥΑ.

Με βάση τα επιτυχή αποτελέσματα της περιόδου 2014-2020, η εφαρμογή της τροποποιημένης απόφασης για τις ΔΥΑ συνέβαλε ώστε να συνεχιστεί η ενίσχυση της συνεργασίας και της αμοιβαίας μάθησης, καθώς και η στήριξη του εκσυγχρονισμού των ΔΥΑ και της βελτίωσης της διαφάνειας ως προς τον τρόπο λειτουργίας τους και, παράλληλα, συνέβαλε στη χάραξη πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ, με την παροχή της συλλογικής εμπειρογνωσίας των ευρωπαϊκών ΔΥΑ.

**Η συγκριτική μάθηση είχε συνολικά επιτυχή αποτελέσματα όσον αφορά την αύξηση της διαφάνειας ως προς τις επιδόσεις των ΔΥΑ και την ενθάρρυνση των οργανωτικών αλλαγών**, λόγω της οριζόντιας προσέγγισής της που βασίζεται σε αξιολόγηση από ομοτίμους, η οποία καλλιεργεί μια νοοτροπία αναστοχασμού σε όλες τις ΔΥΑ. Οι αξιολογήσεις συγκριτικής μάθησης αποτελούν όλο και περισσότερο **έναυσμα για δράσεις παρακολούθησης μέσω δραστηριοτήτων αμοιβαίας μάθησης**, ενισχύοντας τη σύνδεση μεταξύ διάγνωσης και εφαρμογής. Η επί του παρόντος περιορισμένη διάδοση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων συγκριτικής μάθησης, παρόλο που ενίσχυσε την εμπιστοσύνη μεταξύ των συμμετεχουσών ΔΥΑ, επηρέασε εν μέρει την προβολή των επιδόσεων των ΔΥΑ στους συμφεροντούχους εκτός του δικτύου.

**Το δίκτυο ΔΥΑ λειτουργεί ως κοινότητα πρακτικής**, προάγοντας την ανταλλαγή γνώσεων και την επιχειρησιακή συνεργασία για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων, το οποίο οδηγεί στην υιοθέτηση ορθών πρακτικών. Η δυνατότητα συμμετοχής με διάφορες μορφές και η εμπλοκή θεματικών εμπειρογνωμόνων αποτελούν βασικούς παράγοντες επιτυχίας, ενώ ξεχωρίζουν οι θεματικοί διάλογοι με σκοπό τη μάθηση, οι ομάδες εργασίας και τα εργαστήρια θεματικής αξιολόγησης, καθώς θεωρείται ότι ευνοούν ιδιαίτερα τη μάθηση από ομοτίμους. Τα έργα αμοιβαίας συνδρομής απέφεραν επίσης απτά οφέλη, βοηθώντας τις ΔΥΑ να αντιμετωπίσουν άμεσα ζητήματα που επιδέχονται βελτίωση και τα οποία προσδιορίστηκαν στο πλαίσιο της συγκριτικής μάθησης και της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Η συμμετοχή στις δραστηριότητες του δικτύου οδήγησε σε βελτιώσεις στις ΔΥΑ σε διάφορους βασικούς τομείς, μεταξύ άλλων στην **καλύτερη διαχείριση των επιδόσεων, της ποιότητας και των αλλαγών, καθώς και σε πιο στρατηγικές προσεγγίσεις όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους**. Βελτιώθηκε επίσης η παροχή υπηρεσιών, ειδικότερα σε σχέση με την **ψηφιοποίηση, την υποστήριξη ευάλωτων ομάδων (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία) και την παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών για εργοδότες**. Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις στις οποίες τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις δραστηριότητες του δικτύου ΔΥΑ οδήγησαν στην ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων σε επιμέρους ΔΥΑ, ανεξάρτητα από το μέγεθος ή το επίπεδο ωριμότητάς τους. Ωστόσο, η ικανότητα και οι οικονομικοί περιορισμοί (π.χ. σε μικρότερες ΔΥΑ), οι διαφορετικές δομές (π.χ. κεντρικές έναντι αποκεντρωμένων ΔΥΑ) και οι αντικρουόμενες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες εξακολουθούν να επηρεάζουν την ταχύτητα και την κλίμακα της εφαρμογής των ορθών πρακτικών που διαδίδονται μέσω του δικτύου.

**Το δίκτυο ΔΥΑ ενίσχυσε τη συμβολή του στην ανάπτυξη, την παρακολούθηση και την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ**. Σε σύγκριση με την περίοδο πριν από το 2020, το δίκτυο ΔΥΑ διεύρυνε τη συχνότητα και το εύρος της συμβολής του στον σχεδιασμό και την

παρακολούθηση των πολιτικών της ΕΕ, μέσω επίσημων ρόλων που καθορίζονται στις συστάσεις του Συμβουλίου (π.χ. σχετικά με τις εγγυήσεις για τη νεολαία, τη μακροχρόνια ανεργία, το ελάχιστο εισόδημα) και ad hoc συμβολής (π.χ. στοχευμένες διαβουλεύσεις, έγγραφα γνωμοδότησης). Διευρύνθηκε επίσης η συμβολή στην εφαρμογή των πολιτικών μέσω της ανταλλαγής γνώσεων και της στενότερης συνεργασίας με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Παρόλο που η συμβολή του δικτύου ΔΥΑ παραμένει σε μεγάλο βαθμό εστιασμένη στις πολιτικές απασχόλησης, εντοπίστηκαν διάφορα παραδείγματα συμβολής σε ζητήματα απασχόλησης που συνδέονται με ευρύτερους τομείς πολιτικής (π.χ. μετανάστευση εργατικού δυναμικού, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, εκπαίδευση και δεξιότητες). Ωστόσο, **η προβολή του δικτύου στο τοπίο πολιτικής της ΕΕ εξακολουθεί να αποτελεί έναν τομέα που επιδέχεται βελτίωση**, προκειμένου να διασφαλιστεί η δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης της εμπειρογνωσίας του.

Παράλληλα με τη μεγαλύτερη έμφαση που δίνεται στο πλαίσιο της τροποποιημένης απόφασης για τις ΔΥΑ στη συνεργασία με τους συμφεροντούχους της αγοράς εργασίας, **ενισχύθηκε η συνεργασία μεταξύ του δικτύου και βασικών φορέων** (π.χ. θεσμικών οργάνων σε επίπεδο ΕΕ και διεθνών οργανισμών, κοινωνικών εταίρων, δικτύων και επιτροπών). Οι συμφεροντούχοι εκτός του δικτύου θεωρούν ότι η συνεργασία αποτελεί έναν τομέα που πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω κατά τα επόμενα έτη.

### 2.2. Αποδοτικότητα

**Η υλοποίηση των δραστηριοτήτων της απόφασης για τις ΔΥΑ ήταν οικονομικά αποδοτική**. Το συνολικό ετήσιο κόστος για τη στήριξη του δικτύου ΔΥΑ και του προγράμματος δραστηριοτήτων του εκτιμάται σε 2,2 εκατ. EUR —ποσό χαμηλότερο από το ετήσιο κόστος της προηγούμενης περιόδου (3,12 εκατ. EUR ή 3,99 εκατ. EUR με βάση τις τιμές του 2024), κυρίως λόγω της μεγαλύτερης αξιοποίησης ψηφιακών εργαλείων, συμπεριλαμβανομένου του αυξημένου αριθμού διαδικτυακών εκδηλώσεων, γεγονός που καθιστά δυνατή την αποδοτικότερη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων, με παράλληλη διατήρηση του κόστους σε χαμηλό επίπεδο.

**Οι περισσότερες ΔΥΑ δεν παρακολουθούν συστηματικά τον χρόνο ή τους οικονομικούς πόρους που διαθέτουν για τη συμμετοχή τους στο δίκτυο**. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, εφόσον υπάρχουν, διαπιστώνονται σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών, από 10-30 ισοδύναμες ημέρες πλήρους απασχόλησης έως 500-1 000 ημέρες ετησίως. Το πρόσθετο κόστος (π.χ. ταξιδιού, μετάφρασης) ήταν γενικά χαμηλό, ενώ από λίγες μόνο ΔΥΑ αναφέρθηκε υψηλότερο επίπεδο δαπανών. Αυτές οι επενδύσεις χρόνου και χρημάτων θεωρούνται ευρέως ότι είναι εύλογες και αναλογικές προς τα οφέλη που επιτυγχάνονται, καθώς το δίκτυο διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο στον εκσυγχρονισμό των ΔΥΑ, στην εξοικονόμηση πόρων και στη θεσμική ανθεκτικότητα.

Ειδικότερα, **οι δραστηριότητες συγκριτικής και αμοιβαίας μάθησης**, παρότι απαιτούν αρχικό κόστος όσον αφορά τον χρόνο εργασίας του προσωπικού, **δημιουργούν μια ιδιαίτερα καλή σχέση κόστους-οφέλους**, με την επιτάχυνση των διαδικασιών μεταρρύθμισης, τη μείωση της αλληλεπικάλυψης προσπαθειών και τη στήριξη της αποδοτικότερης χρήσης των εθνικών πόρων. Οι δραστηριότητες αυτές αποφέρουν σημαντική βελτίωση της αποτελεσματικότητας των επιμέρους ΔΥΑ, καθώς οι ΔΥΑ μπορούν να επωφεληθούν από πληροφορίες σχετικά με τις διεθνείς εξελίξεις, συμβουλές περί εκσυγχρονισμού και την αξιολόγηση των επιδόσεων.

### 2.3. Συνοχή

**Η τροποποιημένη απόφαση για τις ΔΥΑ είναι σύμφωνη και συμπληρωματική με τις πολιτικές απασχόλησης της ΕΕ και τα σχετικά χρηματοδοτικά μέσα** (π.χ. ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, ΕΚΤ+, Ευρωπαϊκό Εξάμηνο). Αρκετές πρωτοβουλίες (π.χ. οι εγγυήσεις για τη νεολαία, η ευρωπαϊκή εγγύηση δεξιοτήτων) αναφέρονται ρητά στο δίκτυο ή στον καίριο ρόλο που διαδραματίζουν οι ΔΥΑ στην παρακολούθηση και την υλοποίησή τους.

**Η απόφαση για τις ΔΥΑ συνάδει επίσης με τα ζητήματα απασχόλησης που συνδέονται με νομοθετικά μέσα και μέσα πολιτικής που καλύπτουν ευρύτερους τομείς πολιτικής** (π.χ. μετανάστευση, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και ανταγωνιστικότητα) και τα συμπληρώνει. Μεταξύ 2021 και 2025 ενισχύθηκαν οι προσπάθειες για τη βελτίωση των συνεργειών με τις διαδικασίες πολιτικής που συνδέονται με τη διεύρυνση της ΕΕ και την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, καθώς και με τους οργανισμούς της ΕΕ που υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης [Ευρωπαϊκό Κέντρο για την

Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (στο εξής: Cedefop), Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (στο εξής: Eurofound), Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας], ενώ υπάρχουν περαιτέρω περιθώρια βελτίωσης.

Η απόφαση για τις ΔΥΑ **συνάδει με τις εθνικές πολιτικές απασχόλησης και τις συμπληρώνει**, ενώ οι δραστηριότητες του δικτύου συχνά ευνοούν τις εθνικές απαντήσεις στις κοινές προκλήσεις της αγοράς εργασίας.

Η απόφαση για τις ΔΥΑ παρουσιάζει **ικανοποιητική εσωτερική συνοχή**, με κατάλληλες δραστηριότητες και εισροές για την επίτευξη των στόχων της. Ο κεντρικός συντονιστικός ρόλος της γραμματείας του δικτύου ΔΥΑ είναι απαραίτητος για τη διασφάλιση της συνοχής, των συνεργειών και της αποτελεσματικής υλοποίησης των δραστηριοτήτων του.

### 2.4. Ενωσιακή προστιθέμενη αξία

**Η τροποποιημένη απόφαση για τις ΔΥΑ έχει δημιουργήσει ενωσιακή προστιθέμενη αξία, αναδεικνύοντας πόσο σημαντικό είναι να παραταθεί η ισχύς της απόφασης πέραν του 2027**. Βασικά παραδείγματα της προστιθέμενης αξίας που δημιουργείται αποτελούν, μεταξύ άλλων, τα εξής: i) επιτάχυνση της μεταρρύθμισης των ΔΥΑ μέσω συγκριτικών στοιχείων· ii) μάθηση από ομοτίμους και εφαρμόσιμες συστάσεις στο πλαίσιο της συγκριτικής μάθησης· iii) διαθεσιμότητα συγκρίσιμων δεδομένων σχετικά με τις επιδόσεις των ΔΥΑ για διάφορα ζητήματα της αγοράς εργασίας· iv) ταχύτερη και οικονομικά αποδοτικότερη διάδοση ορθών πρακτικών· v) αύξηση της ανθεκτικότητας και της ικανότητας αντιμετώπισης κρίσεων· vi) ενίσχυση της συλλογικής φωνής των ΔΥΑ στις διαδικασίες πολιτικής της ΕΕ· και vii) βελτίωση της συνεργασίας εντός του οικοσυστήματος απασχόλησης.

**Η παύση ισχύος της απόφασης για τις ΔΥΑ θα έχει σημαντικές αρνητικές συνέπειες**, μεταξύ αυτών την απώλεια της διαρθρωμένης συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ, την επιβράδυνση της καινοτομίας και των μεταρρυθμίσεων, τη διεύρυνση των ανισοτήτων μεταξύ των ΔΥΑ, τη μείωση της συνοχής των πολιτικών και την αποδυνάμωση της συλλογικής ικανότητας αντιμετώπισης των μελλοντικών κλυδωνισμών της αγοράς εργασίας. Οι συνέπειες αυτές θα γίνουν ιδιαίτερα αισθητές σε τομείς στους οποίους οι δραστηριότητες του δικτύου ΔΥΑ έχουν συμβάλλει σημαντικά στην επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων —όπως η ψηφιοποίηση, η ενσωμάτωση της ΤΝ, οι υπηρεσίες για τους εργοδότες και η διαχείριση των επιδόσεων.

### 2.5. Συνάφεια

**Οι στόχοι της τροποποιημένης απόφασης για τις ΔΥΑ παρέμειναν συναφείς και ευέλικτοι ώστε να προσαρμόζονται στις νέες ανάγκες και προκλήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 2021-2025**. Στο πλαίσιο αυτό, το δίκτυο ΔΥΑ επέδειξε ισχυρή ικανότητα προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες, προσαρμόζοντας τις δραστηριότητές του ώστε να ανταποκριθεί σε νέες προκλήσεις, όπως η πανδημία COVID-19 και ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.

Επιπλέον, **η τροποποιημένη απόφαση για τις ΔΥΑ συνέχισε να ανταποκρίνεται στις επίμονες και αναδυόμενες προκλήσεις της αγοράς εργασίας**, συμπεριλαμβανομένων των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων, καθώς και της ψηφιοποίησης και της πράσινης μετάβασης. Η συνεχιζόμενη συνάφεια των γενικών και των ειδικών στόχων της απόφασης όσον αφορά τη συνεργασία και την αμοιβαία μάθηση διασφαλίστηκε με τους εξής τρόπους: i) υλοποίηση δραστηριοτήτων που επικεντρώνονται άμεσα στις εν λόγω προκλήσεις· ii) ενσωμάτωση βασικών ζητημάτων σε ευρύτερες δραστηριότητες· και iii) προώθηση των συμμετοχικών προσεγγίσεων για την ανάπτυξη προγραμμάτων εργασίας και την κατάρτιση στρατηγικών εγγράφων που καθιστούν δυνατή την εισαγωγή νέων θεματικών προτεραιοτήτων, κατά περίπτωση.

## 3. ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΛΗΘΗΚΑΝ

Συνολικά, τα πορίσματα επιβεβαιώνουν ότι τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του 2019 συνεχίζουν να ισχύουν σε μεγάλο βαθμό και, παράλληλα, αναδεικνύουν την ύπαρξη σαφών βελτιώσεων όσον αφορά τη συνεργασία, τη συνοχή και την ωριμότητα του δικτύου. Το δίκτυο ΔΥΑ έχει εδραιώσει τον ρόλο του, έχει ενισχύσει τη συνάφεια και τον αντίκτυπό του με την πάροδο του χρόνου και εκτιμάται ιδιαίτερα τόσο από τα μέλη όσο και από εξωτερικούς συμφεροντούχους.

Από την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων του δικτύου ΔΥΑ αντλούνται διάφορα σημαντικά διδάγματα που μπορούν να καθοδηγήσουν τη μελλοντική στρατηγική του κατεύθυνση.

- **Αύξηση της συμμετοχής μέσω οικονομικά αποδοτικών λύσεων**. Το δίκτυο ΔΥΑ παρέχει ένα δυναμικό εύρος στρατηγικά αλληλένδετων δραστηριοτήτων που στηρίζουν τον εκσυγχρονισμό των ΔΥΑ και την προσαρμογή τους σε νέες τάσεις και προκλήσεις. Οι νέες τεχνολογίες ενδέχεται να προσφέρουν ολοένα και περισσότερο οικονομικά αποδοτικές λύσεις για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων (διαδικτυακές συνεδριάσεις) και τη διάδοση των παραδοτέων (π.χ. μέσω λειτουργιών δυναμικής αναζήτησης σε πλατφόρμες ανταλλαγής γνώσεων ή της αυτόματης μετάφρασης).
- **Ενίσχυση της προβολής των αποτελεσμάτων της συγκριτικής μάθησης**. Υπάρχει περιθώριο ενίσχυσης της προβολής των αποτελεσμάτων της συγκριτικής μάθησης μέσω της διάδοσής τους εκτός του δικτύου. Η μεγαλύτερη πρόσβαση στα αποτελέσματα της συγκριτικής μάθησης θα μπορούσε να ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ των εργασιών του δικτύου, των εργασιών άλλων συμφεροντούχων της αγοράς εργασίας και των πολιτικών της ΕΕ. Ωστόσο, κατά τις προσπάθειες διάδοσης θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη διασφάλισης ότι η συγκριτική μάθηση εξακολουθεί να αποτελεί έναν ασφαλή χώρο για την ανταλλαγή των ευαίσθητων πληροφοριών των ΔΥΑ.

- **Ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας σε στρατηγικές προτεραιότητες.** Το δίκτυο ΔΥΑ έχει ασχοληθεί εκτενώς με την προώθηση της υιοθέτησης κοινών στρατηγικών προσεγγίσεων και εργαλείων. Υπάρχουν περιθώρια να συνεχιστεί η στήριξη της περαιτέρω επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των ΔΥΑ σε στρατηγικές προτεραιότητες, όπως η ψηφιοποίηση και τα πλαίσια μέτρησης των επιδόσεων. Η συνέχιση της στήριξης θα μπορούσε να συνεπάγεται την αξιοποίηση δοκιμασμένων μεθόδων και τη συγκέντρωση πόρων για πιλοτικά έργα και την επίτευξη καινοτομίας, βάσει παραδειγμάτων δημιουργίας κοινών ορισμών και προσεγγίσεων, για παράδειγμα όσον αφορά τις πράσινες δεξιότητες και θέσεις εργασίας, καθώς και τη μέτρηση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού[7]. Μολονότι δεν αναφέρεται ρητά στην απόφαση για τις ΔΥΑ, αυτό το είδος συνεργασίας ευθυγραμμίζεται πλήρως με τους στόχους του δικτύου και θα αποτελέσει βήμα προόδου στις δεκαετείς προσπάθειές του για την ενίσχυση της συνεργασίας και της αμοιβαίας μάθησης μεταξύ των ΔΥΑ.

- **Απόδοση προτεραιότητας και ενίσχυση της συμβολής στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ.** Το δίκτυο ΔΥΑ έχει εντείνει τις προσπάθειες συμμετοχής του στη χάραξη πολιτικής της

[7] Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. πλαίσιο 4 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

ΕΕ, με δυνατότητα περαιτέρω διεύρυνσης του πεδίου συμβολής του. Το δίκτυο καλείται να δίνει τη γνώμη του σχετικά με διάφορες πολιτικές της ΕΕ για την απασχόληση ή σχετικά με τα ζητήματα απασχόλησης που συνδέονται με ευρύτερους τομείς πολιτικής, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας με υφιστάμενες δομές (π.χ. EMCO). Θα μπορούσαν να αναζητηθούν περαιτέρω ευκαιρίες συμμετοχής στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής και στην ενίσχυση της προβολής του δικτύου ως παράγοντα πολιτικής που διαθέτει σημαντική εμπειρογνωσία σε θέματα υλοποίησης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη συμβολή του στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και την ενεργοποίηση όσων αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια εισόδου στην αγορά εργασίας. Ωστόσο, κάτι τέτοιο θα πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα των διαθέσιμων πόρων, καθώς και των προτεραιοτήτων πολιτικής, και να καθοριστεί αφού ζητηθεί η γνώμη των ΔΥΑ.

- **Προώθηση περαιτέρω συνεργειών με πρωτοβουλίες της ΕΕ στον τομέα της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού.** Το δίκτυο ΔΥΑ έχει εντείνει τις προσπάθειές του για να συμβάλει σε μεγάλο εύρος τομέων πολιτικής, με δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης του ρόλου του ως βασικού σημείου επαφής και χώρου ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις πολιτικές απασχόλησης της ΕΕ. Δεδομένης της περαιτέρω ωρίμασης του δικτύου και της ανάδυσης νέων προκλήσεων, υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω συνέργειες στον τομέα της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού —για παράδειγμα με φορείς κινητικότητας του εργατικού δυναμικού σε τομείς που σχετίζονται άμεσα με τις ΔΥΑ. Αυτό αφορά, για παράδειγμα, τη στήριξη των μετακινούμενων εργαζομένων μέσω της πύλης EURES, την ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών σε περίπτωση εξαγωγής των παροχών ανεργίας —στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών για την κοινωνική ασφάλιση (EESSI)— καθώς και τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την αξιολόγηση δεξιοτήτων που παρέχονται μέσω του Europass.

- **Ανάπτυξη συστηματικού πλαισίου παρακολούθησης και βασικών δεικτών επιδόσεων.** Μέχρι σήμερα, οι προσπάθειες παρακολούθησης έχουν επικεντρωθεί κυρίως στη συγκέντρωση παρατηρήσεων σχετικά με μεμονωμένες δραστηριότητες και στη συλλογή δεδομένων σχετικά με τη συμμετοχή και την απήχηση όσον αφορά το παραγόμενο έργο στον τομέα της επικοινωνίας. Η παρακολούθηση του αντικτύπου της υλοποίησης του προγράμματος εργασίας παρουσιάζει διαφορές διαχρονικά. Επί του παρόντος δεν υφίσταται μια πιο συστηματική εσωτερική διαδικασία ή πλαίσιο που να βασίζεται σε βασικούς δείκτες επιδόσεων για τη συστηματική παρακολούθηση των επιδόσεων του ίδιου του δικτύου. Το δίκτυο και τα μέλη του θα μπορούσαν να αναπτύξουν ένα τέτοιο πλαίσιο για τη συστηματικότερη μέτρηση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων του δικτύου ΔΥΑ σε βάθος χρόνου, με στήριξη των αναγκαίων προσαρμογών για διαρκή αντίκτυπο και οικονομική αποδοτικότητα. Με βάση τις δραστηριότητες παρακολούθησης που έχουν αναπτυχθεί μέχρι στιγμής, θα παράσχει μια πιο συνεκτική και ενοποιημένη προσέγγιση, ώστε ο διοικητικός φόρτος και ο φόρτος υποβολής εκθέσεων να περιορίζονται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο.

- **Συστηματικότερη ανταλλαγή γνώσεων και ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών με τους εταίρους**. Με την πάροδο του χρόνου έχουν αυξηθεί οι επαφές του δικτύου ΔΥΑ με

άλλους συμφεροντούχους της αγοράς εργασίας και έχει ενισχυθεί η μεταξύ τους συνεργασία, με δυνατότητες για περαιτέρω ενίσχυσή της. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει τον προσδιορισμό κοινών προτεραιοτήτων, τη συστηματικότερη ανταλλαγή γνώσεων, την ανάπτυξη κοινών πρωτοβουλιών και την αύξηση της συμμετοχής σε σχετικές επιτροπές και εκδηλώσεις, με βάση τη διαθεσιμότητα ανθρώπινων και οικονομικών πόρων.

- **Δυνατότητες περαιτέρω βελτίωσης της αποτελεσματικότητας.** Το δίκτυο ΔΥΑ είναι οικονομικά αποδοτικό, καθώς υλοποιεί μεγάλο εύρος υποστηρικτικών δραστηριοτήτων με σχετικά μικρό κόστος. Ωστόσο, υπάρχει ένα περιορισμένο περιθώριο για περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας, για παράδειγμα με την αύξηση της χρήσης ψηφιακών εργαλείων και την ανάπτυξη ενός ενιαίου κόμβου γνώσης (με εξορθολογισμό των διαφορετικών πλατφορμών που χρησιμοποιούνται για την ανταλλαγή, τη συνδημιουργία και τα αποθετήρια εγγράφων), την αύξηση της επιχειρησιακής συνεργασίας και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών λήψης αποφάσεων. Θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω η αποτελεσματικότητα με την προώθηση ισχυρότερων συνεργειών με σχετικούς οργανισμούς της ΕΕ (π.χ. Eurofound, Cedefop, Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας, Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης) και τη συμμετοχή στο έργο τους, ώστε να μειωθεί ο αριθμός των μελετών και των δημοσιεύσεων του δικτύου ΔΥΑ και να μετριαστεί ο κίνδυνος αλληλεπικάλυψης. Επιπλέον, η προσαρμογή της συχνότητας υποβολής εκθέσεων από το δίκτυο θα απλουστεύσει τις διαδικασίες υποβολής εκθέσεων και θα μειώσει τον διοικητικό φόρτο που σχετίζεται με την υποβολή εκθέσεων.

- **Ανάπτυξη ικανοτήτων των ΔΥΑ και βέλτιστη αξιοποίηση της χρηματοδότησης της ΕΕ.** Το δίκτυο ΔΥΑ προωθεί συνέργειες με τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς της ΕΕ (π.χ. το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης, τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης). Υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω στήριξης των ΔΥΑ για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους και την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεών τους, ιδίως με την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση της διαθέσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου μετά το 2027.

- **Διασφάλιση της συνέχειας.** Όλοι οι ερωτηθέντες επιβεβαίωσαν ότι το δίκτυο ΔΥΑ εξακολουθεί να είναι αναγκαίο. Ύστερα από δύο διαδοχικές θετικές αξιολογήσεις, η παύση ισχύος της απόφασης για τις ΔΥΑ θα συνιστούσε σημαντική απώλεια της συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ και θα είχε ως συνέπεια την επιβράδυνση της καινοτομίας και των μεταρρυθμίσεων, τη διεύρυνση των ανισοτήτων μεταξύ των ΔΥΑ και τη μείωση της συνοχής των πολιτικών. Η απόφαση για τις ΔΥΑ παρέχει ένα ισχυρό και ευέλικτο πλαίσιο για τη στήριξη των ΔΥΑ με σκοπό την αντιμετώπιση των τρεχουσών και των μελλοντικών προκλήσεων και μετασχηματισμών της αγοράς εργασίας, σύμφωνα με τις ευρύτερες και αναδυόμενες προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ. Δεδομένου του περιορισμένου προϋπολογισμού του δικτύου και του αναγνωρισμένου ρόλου των ΔΥΑ ως βασικών παραγόντων της αγοράς εργασίας, η διασφάλιση της μεγαλύτερης μακροπρόθεσμης σταθερότητας του δικτύου θα συμβάλει στη διοικητική απλούστευση, εξαλείφοντας την ανάγκη για περιοδική ανανέωση μιας καθιερωμένης δομής που λειτουργεί ικανοποιητικά.

Ταυτόχρονα, όπως συνοψίζεται ανωτέρω, υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης της απόφασης μέσω στοχευμένων τροποποιήσεων.